

Foreningen Danmark-Letland

nr. 2 Juni 2007 15. årgang

ISSN 1901-5720

Læs i dette nummer: Det lettiske præsidentvalg

Indhold

Foreningen....	3
Nyttige adresser	5
Sommermøde på Ambassaden	6
Referat af Generalforsamlingen	8
Årsberetning 2006-2007	12
Det lettiske præsidentvalg	23
Nyt dansk skib søsat	26
Hospitalsstandarden i Letland	27
Nyheder fra Letland	29
Ret og retfærdighed	33
Janis Jaunsudrabin	35
Når vind blæser og regn regner...	40
Austra fortæller om sit liv	43
Sprogfestival 2007	51
Fra Det Danske Kulturinstitut	53
Due North-rockfestival	57
Danske film på lettisk filmmuseum	57
Sadancis	58
Medlemsmøde i DANFØ	61
KALENDER	62

Forsideillustrationen er fra sommermøde i Ambassadens have.

Deadline for næste nummer er 1. september

Foreningen....

Foreningen Danmark-Letlands medlemsblad udsendes til alle medlemmer.

Indlæg og udklip er meget velkomne og sendes til redaktør Lis Nielsen (lis.hazel.nielsen@skolekom.dk). Vi kan ikke love at bringe alle indlæg, ligesom vi forbeholder os ret til at redigere i det indsendte.

Foreningen Danmark-Letland er stiftet i august 1992 i København af en kreds af private personer med interesse for Letland.

Formålet med foreningen er:

På alle måder at styrke og udvikle venskab mellem det lettiske og danske folk, samt oplyse om Letland.

Som medlem af foreningen kan optages enkeltpersoner, husstande, foreninger, virksomheder, kommuner, menigheder, organisationer mv. med interesse for dansk-lettiske relationer.

Foreningen er landsdækkende. De fleste arrangementer finder sted i Københavnsområdet, men der opfordres til lokalt arbejde også andre steder i landet. Hos Fremad Rejser, Vesterbrogade 37, 1620 København V tlf.: 33 22 04 04, får medlemmer af Foreningen Danmark-Letland rabat på rejser til Letland.

Indmeldelse i Foreningen Danmark-Letland sker ved henvendelse/indbetaling til kasserer Anne Fraxinus. Foreningens girokonto er: 07 736 54.

Årskontingent:

Enkeltpersoner	200 kr
Husstande	300 kr
Unge under 26 og pensionister	125 kr
Organisationer m.m.	500 kr

Foreningen Danmark-Letland,

Bestyrelsen

	Kirsten Gjaldbæk Kongstedvej 12 2700 Brønshøj Formand	tlf./fax 3871 1825 kirsten.gjaldbaek @get2net.dk
	Jytte Nørgaard Helio Helleruplund Allé 4 2900 Hellerup Næstformand	tlf. 3962 2922 fax: 3962 2912 jytte@helio.dk
	Anne Fraxinus Kildebækvej 34 3660 Stenløse Kasserer	tlf. 4717 0194 agf@mail.dk
	Lis Nielsen Rosenlundsvej 8 3650 Ølstykke Redaktør	tlf:4710 0295 lis.hazel.nielsen @skolekom.dk
	Jens Helt Hansen Skovbakkevej 120 3300 Frederiksværk	tlf. 4772 0297 helt@webspeed.dk
	Anita Vizina Nielsen Lyngborghave 32 2.TV 3460 Birkerød	tlf 4031 4959 jvizinanielsen @webspeed.dk
	Helge Andersen Humlemarksvej 17 2605 Brøndby Suppleant	tlf. 4345 7076 heogin@mail.tele.dk
	Anne Mette Johannsen Nørgaardsvej 25 2800 Lyngby Suppleant	tlf. 4588 8765 amj2002@ofir.dk

Nyttige adresser

Letlands Ambassade i Danmark,

Rosbæksvej 17, 2100 København Ø
tlf. 3927 6000, Fax. 3927 6173,
embassy.denmark@mfa.gov.lv
Ambassadør: Mr. Andris Razans
1. sekretær: Andrejs Grinasko
3. sekretær og konsul: Raivo Klotins,
consulate.denmark@mfa.gov.lv
Udenrigsministeriets hjemmeside: www.mfa.gov.lv
House Manager: Zintis Cepurnieks

Den Danske Ambassade i Letland,

Pils iela 11, Lv-1863 Riga, Latvia
Tlf. +371 67 226 210, Fax +371 67 820 234,
rixamb@um.dk, www.ambriga.um.dk/da
Ambassadør: Arnold de Fine Skibsted
Ambassaderåd Carl Balle Petersen
carpet@um.dk

Det Danske Kulturinstitut i Riga,

Marijas iela 13, K.3, LV-1050 Riga, Latvia
Tlf. +371 67 289 994,
dki@dki.lv, www.dki.lv
Leder: Simon Drewsen Holmberg.

Det Danske Kulturinstitut i København

Vartov, Farvergade 27 L, 2. sal, 1463 Kbh K

Foreningens hjemmeside: www.danmark-letland.dk

Webmaster: Lars Egelund Henriksen
Kode til at se seneste nummer af bladet: vairalat

Sommermøde på Ambassaden

Den 4. maj var Danmark-Letland Foreningen inviteret til sommermøde med korsang på den lettiske Ambassade. Et af foreningens medlemmer Vibeke Mørch havde været med til at arrangere.

Vallensbæk Koret havde for 3. gang besøg af Atskana Koret fra Babite, en forstad til Riga i Letland. Koret blev stiftet i 1983 og korets nuværende dirigent, Ginta Peter-sone har ledet koret siden 1992. Atskana koret tæller både unge og gamle medlemmer og repræsenterer mange forskellige erhverv, dog er en stor del af medlemmerne stadig under uddannelse som enten elever eller studerende.

Koret har vundet talrige priser ved sang-festivaler rundt om i Europa.

Vallensbæk Koret har ligeledes besøgt Atskana koret flere gange i Letland

Foreningens medlemmer var mødt talrigt op på Ambassaden, Andreas Åbling Pedersen kom helt fra Bredebro i Sønderjylland for at være med.

Vi blev bænket i haven under et stort telt og på trappen foran Ambassaden startede Vallensbæk Koret med at synge tre sange. Derefter tog koret fra Letland over.

En ung smuk pige spillede på kokle og hendes mor spillede hest. Fra tilskuerne lød der begejstrede udbrud, når de afsluttede deres præstationer.

Der var flere taler og gaveoverrækkelse af et billede af koret til ambassadør Andris Razans, Grinvalds fra foreningen tolkede.

Til slut sang de to kor sammen på dansk og på lettisk. Derefter var der sandwich og drikke til alle. Og vejret holdt. Det var en dejlig aften.

LN

Referat af Generalforsamlingen

Foreningen har afholdt sin årlige generalforsamling den 19. april i Kulturhuset Kilden i Brøndbyøster.

Inden generalforsamlingen havde Anita Nielsen, fra bestyrelsen, arrangeret at dansegruppen Jampadracis fra Letland dansede. I deres smukke dragter dansede de på liv og løs med stor glæde og energi, som smittede af på de danske tilskuere, som også fik en chance for at danse med, hvilket kan ses på de efterfølgende billeder. Det blev en stor oplevelse for alle.

Anita Nielsen spiller koksle

Efter dansen blev der afholdt generalforsamling

Dagsordenen

1. Valg af dirigent
Niels Bendix Knudsen blev valgt som dirigent, og startede med at konstatere at generalforsamlingen var lovligt indvarslet.
2. Formandens beretning
Kirsten Gjaldbæk aflagde beretning. Se side 12
3. Det reviderede regnskab
Afbud fra kasserer Anne Fraxinus, suppleant var Dora Bentsen som gennemgik regnskabet og fik ros af revisoren. Se side 20
4. Forslag fra bestyrelsen
Ingen
5. Forslag fra medlemmerne
Ingen
6. Fastsættelse af kontingent
Uændret
7. Valg af medlemmer til bestyrelsen
Genvalgt blev Anne Fraxinus, Kirsten Gjaldbæk, Anita Vizina Nielsen
8. Valg af suppleanter
Genvalgt Helge Andersen
Anne Mette Johannsen
9. Valg til revisor
Genvalgt Thomas Wedeby
revisor suppleant Anita Rand Jørgensen

10. Evt.
Opfordring til at komme til koncert i Vallensbæk
30. april 19.30
Opfordring til festgudstjeneste i Timoteus kirke
den 19. aug. kl. 10.30
Opfordring til at mødes ved det lettiske monu-
ment Vestre Kirkegård, København den 14. juni
kl. 12.00
Årsfest hos Jes Dahl i august. Se bladet.

Ref. Lis Nielsen 22. april 2007

**Bestyrelsen har konstitueret sig på det efterfølgende
bestyrelsesmøde:**

Formand:	Kirsten Gjaldbæk
Næstformænd:	Jytte Helio og Anita Nielsen
Kasserer:	Anne Fraxinus
Sekretær:	Lis Nielsen
Bestyrelsesmedlem:	Jens Helt
Suppleant:	Helge Andersen
Suppleant:	Anne Mette Johannsen

Årsberetning 2006-2007

aflagt ved generalforsamlingen 19. april 2007

Det forløbne år har været et roligt år, hvor foreningen igen har været involveret i en del forskellige aktiviteter. Jeg vil begynde med at udtrykke en stor tak for bestyrelsens engagement i foreningsarbejdet.

Vi mærker til stadighed styrken i, at vi hver især har et personligt samarbejde med Letland, og har så forskellig baggrund, det giver bredere diskussioner, når vi orienterer eller kommenterer diverse begivenheder. Det er dejligt, at vi har direkte kontakt til arbejdet omkring Rite Højskole, og at vi nu har en lettiskkyndig med ved bestyrelsesbordet.

Medlemmerne:

Det er glædeligt, at der stadig kommer medlemmer til generalforsamlingen her i København, selvom medlemskaren er spredt ud over hele landet, men vi kunne godt ønske os endnu flere, så der kunne komme flere meninger om foreningens arbejde til udtryk ved denne lejlighed.

Medlemstal indtil 18. april 2007:

35 enkeltmedlemmer á 200 kr

12 husstande á 300 kr.

33 pensionister/studerende (1) á 125 kr.

6 kirker

1 kommune

1 virksomhed - alle á 500 kr.

11 har endnu ikke betalt og skal rykkes, men der iblandt er flere "gamle medlemmer", så vi håber på, at det for de fleste blot er en forglemmelse.

Såfremt alle betaler, har vi i alt 99 medlemmer.

I april 2006 havde vi 114 medlemmer, hvoraf imidlertid

18 stod i restance, og hvis man ikke betaler inden for en rimelig tid, sletter vi jo af medlemslisten, så vi ikke ødsler med penge til trykning og forsendelse af blade til ikke-betalende!

2006 tallene er klassiske for så vidt angår udmeldelser, men det kniber med at få nye medlemmer. Hvis foreningens medlemstallet skal bestå, må vi gøre lidt mere for at hverve nye medlemmer.

Bladet

Lis Nielsen udfylder heldigvis fortsat dette vigtige job, og det skal hun have mange tak for. Lis har formået at præge bladet på en vældig positiv måde, så der kommer mange aspekter med og forskellige vinkler på emnet: Letland. Jens Helt Hansen gør et stort arbejde med at udvælge og oversætte informationerne fra The Baltic Times, mens Helge Andersen sørger for, at kuverterne med bladet bliver pakket og sendt ud. Ind i mellem vælger vi at gengive forskellige tekster på engelsk eller svensk, og da vi endnu ikke har fået protester mod dette, fortsætter vi, idet vi ikke kan overkomme at oversætte alt, hvad vi finder af interessant stof.

Vi har kun fået positive tilbagemeldinger på ændringerne af bladets format og lay-out, så vi fortsætter derfor med denne udformning.

Vi har nogle overvejelser om forsendelsesmåden af bladet, og vi afprøver derfor nu en forsendelse uden kuverter, så det sparer Helge for en del af arbejdet ved udsendelsen.

Vores medlemskontakt har desuden to andre sider : Anne Fraxinus står for en mailingliste, hvor hun til de e-mailadresser, hun har fået af medlemmer videre sender aktuelle oplysninger om arrangementer. Det er vigtigt, at man sørger for at melde evt. mailændringer til Anne. Vi får stadig, ofte ret sent, meddelelser om interessante arrangementer, som vi gerne vil videre sende, men hvor en

udsendelse med bladet ville komme alt for sent.

Den anden mulighed er vores hjemmeside. www.danmark-letland.dk

Vi er vores medlem Lars Henriksen meget taknemmelige for det arbejde, han har lagt i at få denne hjemmeside op at stå, redigeringen af den foregår i tæt samarbejde med Lis Nielsen. Hvis man har informationer eller oplysninger, der ønskes på hjemmesiden, kontaktes enten Lis Nielsen eller Kirsten Gjaldbæk. Vi har haft en del overvejelser om, hvor meget af informationen fra medlemsbladet, der skal ligge på hjemmesiden. Vi synes ikke, at de nyeste blade skal være tilgængelige for alle, for hvad får medlemmerne så for deres kontingent? Vi har nu valgt at lægge ældre numre til fri afbenyttelse og så lade de nyeste kun være tilgængelige for medlemmer (teknisk er det løst ved at man som medlem har et login, der bruges ved denne del af hjemmesiden).

Vi er meget opmærksomme på, at vi ikke trykker noget i bladet, som vi ikke har fået tilladelse til, og derfor må vi jævnligt afstå fra bare at gengive artikler fra andre aviser og tidsskrifter, og det samme gælder jo også for hjemmesiden. Her kan det dog løses ved, at der blot laves et link til relevante steder, så hvis nogen falder over interessante informationssteder, så giv os et praj.

Vi har i det forgangne år ikke haft containerforsendelser til Letland. Vi besluttede forrige år, at vi ikke ville søge Tipsmidlerne igen (der har også i den sammenhæng været forskellige administrative ændringer), da vi ikke mere umiddelbart kunne se praktiske muligheder for indsamling og opbevaring. Desuden er behovene meget specifikke og ved vore indsamlingsmetoder har vi svært ved at opfylde dem. Det har været en stor del af foreningens historie, og vi er da heller ikke gået væk fra at tænke humanitært. Som det vil ses i bladet, er vi stadig opmærksomme på støtteområder og oplyser gerne om disse og om kontaktpersoner til dem.

Vores samarbejdspartnere:

Vi har fortsat en vældig god kontakt til den **lettiske Ambassade** og bliver meget venligt modtaget af Ambassadør Andris Razans. Der kommer jævnligt indbydelser til Foreningen om at lade sig repræsentere ved forskellige lejligheder. Blandt andet var vi inviteret med til en hel del af arrangementerne i anledning af **Præsidentbesøget** i efteråret.

Ambassadens personale er meget velvilligt m.h.t. at finde materialer og kontakter, både for os og for andre, så det er ikke mere så tit at opringninger ledes videre til foreningen, nu løses de på ambassaden. Dermed kan de der sendes videre også betragtes som nogle, hvor det faktisk er os, der skal besvare henvendelserne.

Ambassadøren har for nyligt luftet en ide om at få udarbejdet materiale til danske skoler, så de kunne lave opgaver om Letland, ambassaden er meget villig til at besvare evt. spørgsmål fra eleverne og evt. også at invitere særligt interesserede på besøg i ambassaden til nærmere orientering om lettiske forhold.

Vi har også et godt samarbejde med Det Danske Kulturinstitut, både i København og i Riga. Vi får tilsendt orientering om arrangementer fra Kulturinstitutet her i København, når de husker det og ikke altid i særlig god tid, men der kommer noget!

I forbindelse med vores Letlandsrejse var vi på besøg på **Kulturinstitutet i Riga** og havde en god samtale med lederen Simon Holmberg, han er altid åben og velvillig over for henvendelser fra danskere, også hvis de er på besøg i Riga

I september var vi repræsenteret på en sprogfestival på Københavns Universitet, vi orienterede om lettisk sprog og kultur, bl.a. spillede Anita også på kokle. Det var en udmærket chance for at vise, at Letland også eksisterer,

og vi har i sinde at deltage igen i år, når Sprogfestivalen afholdes.

Vi er også medlem af KUKS, og får derigennem forskellige muligheder for kontakt med andre venskabsforeninger, og for at orientere om vores aktiviteter.

Lettisk-Dansk Forening i DK er en forholdsvis ny forening, som samler en del af de unge lettisk-danske familier, der har interesse i at deres børn holder kontakt med lettisk kultur. Vi har haft kontakt med bestyrelsen og regner med at udveksle informationer og se, om vi foreningsmæssigt kan støtte hinanden. Desværre var det ikke muligt for dem at sende en repræsentant i aften.

Vi kan nu mærke, at Foreningens navn optræder i telefonbøger og på Internettet, der kommer en jævn strøm af foreningshenvendelser fra diverse firmaer med tilbud om alt muligt, lige fra præmiepokaler til pengeserviceydelser.

Vi har fortsat god forbindelse til formanden for Foreningen Letland-Danmark i Riga.

Formanden Ilze Raipule var en stor hjælp for os i planlægningen og afviklingen af vores Letlandstur i maj 2006. Foreningen i Riga skrumper ind, Ingrida Kronberga, som var den dansk-talende, er nu efterhånden næsten konstant sengeliggende, og de øvrige bestyrelsesmedlemmer er også højt oppe i årene. Ilze har stadig sin oprigtige interesse for Danmark og dansk kultur og danske begivenheder, men hun har ikke megen forening at gøre godt med! De har jo heller ikke kunnet nyde særligt meget godt af kulturtilbuddene og de sociale sammenkomster, der afholdes på den danske ambassade, Kulturinstitutet eller det Nordiske Akademi, da sproget jo der for det meste er dansk eller evt. engelsk, i hvert fald så snart man går over til samtalerne! Og det beher-

sker de ældre medlemmer af den forening lige så lidt som vi danske medlemmer af vores forening behersker lettisk!

Jes Dal har haft gode arrangementer, hvor også foreningens medlemmer har været indbudt og nogle har deltaget, bl.a. Kreicburgas Zikeri koncerten i august.

Hvad har vi så lavet for vore medlemmer i det forløbne år?

Vi har udbudt en rejse til Letland i maj 2006, vi var flere gange blevet spurgt om noget sådant. Vi arrangerede sammen med Foreningen Norden, Glostrup afd. Det blev til 16 deltagere og deraf er kun 3 fra vores side udover de to arrangører, så endnu en gang må vi overveje, hvorfor det så ikke var aktuelt alligevel.

Turen var absolut vellykket, vi kom godt rundt i den vestlige del af Letland, og via vores private kontakter kom vi også mange steder hen, som ikke står på almindelige turisttures program og fik mere personlige rundvisninger og beretninger end det er normalt.

Men nu har vi vist også opbrugt vores kvote af velvilje hos vennerne for en stund, så der er ikke overvejelser om yderligere rejser!

Vi har en del gange haft mulighed for at deltage i andres arrangementer, udstillinger, møder, koncerter. Der var **Østersøaftener i Filipskirken**, i november om Østersørådet og i marts om Nordisk Råd. Vi planlægger at holde fast i kontakten med Filipskirken og de andre foreninger og så i november 2007 at lave en baltisk aften der.

Den lettiske Nationaldag, hvor Nationalkomiteen holder **højtidelighed på Vestre Kirkegård** indgår nu også i vores program, vi var med til at invitere til kaffedrikning efter højtideligheden i 2006, for dem, som havde lyst, og agter at invitere igen i dette efterår.

Der er igen blevet arbejdet med **Kulturelle tilbud til letter, der bor her midlertidigt**, og hvis nogen har ideer

til noget sådant, er det velkomment, også hvis man har kendskab til personer, som kunne tænkes at ville deltage.

Foreningens deltagelse i arrangementer

Vi er igen i år repræsenteret i udvalget der arrangerer Ngo-konferencerne under Østersørådet, Konferencen 2006 fandt sted i Stockholm i oktober. Jeg deltog som repræsentant fra foreningen, jeg er fortsat med i den danske forberedelseskomite. Som nogle vil have set i bladet, var det en lidt blandet fornøjelse, fordi konferencen til dels var meget stramt styret af bestemte svenske ønsker, og ikke i så høj grad var et åbent ngo-mødested. Men vi må nok også til at indse, at vores danske forståelse af folkelige foreninger og ngo'er er mere unik, end vi lige tror. Især i de tidligere Østbloklande er det svært at finde folk, der er engageret i foreningsliv, uden at de er med i det som del af et projekt, hvor der også bliver ud-betalt lønninger. De lettiske deltagere i ngo-konferencerne er meget åbne om dette, hvis ikke der er penge til lønninger i et projekt, kan de ikke finde arbejdskraft til det! Interessen og engagementet har meget svære vilkår, hvis det ikke betaler sig. Nogle af disse diskussioner kender vi jo også herhjemme i forbindelse med f.eks. sportsklubber og børne-ungdomsarbejde (spejderleder? Fodboldtræner?), men vi har jo immervæk en indkomst og en levestandard, så man har råd til at bruge tid på interesser, uden at skulle tjene på det. Jeg tager dette op her, fordi det også bør indgå i vores viden, når vi undrer os over, hvor hyppigt det er en ny samarbejdspartner, der kommer til i de relationer, vi hver især har til forskellige grupperinger i Letland. DANFØ- det danske ngo samarbejde om disse Østersø-fora, er fortsat et samarbejde for foreninger, hvor vi ikke betaler medlemskontingent, og dermed ikke har nogle økonomiske forpligtelser, men hvor vi kan få gavn af at kunne trække på andre foreningers viden, kunnen og ideer. Vi har i den

danske NGO-gruppe besluttet fortsat at satse på et nærmere samarbejde i årets løb, så man f.eks. inviterer til hinandens arrangementer, og også er sammen om at afholde f.eks. disse kulturelle aftener i Filipskirken. Desuden sender vi oplysninger om ændringer i foreningslovgivning, tilskudsmuligheder o.l. til hinanden. Jeg deltager som gruppens repræsentant i maj i en konference i Hamburg om nye regler for EU's tilskud til samarbejder i Østersøområdet. Hidtil er det næsten altid firmaer, kommuner eller store selskaber, der har fået disse tilskud, selvom der i reglerne står, at også ngo'er kan søge! Det er Letland, der i juli 2007 får formandskabet for Østersørådet og derfor forventes at være værter for næste NGO-Forum, som formentligt finder sted i foråret 2008. Det er endnu meget uklart, hvor stort eller småt dette forum bliver planlagt, jeg er i god kontakt med den lettiske planlægningsgruppe, og da det er Danmark, der følger efter, lægger vi op til et perspektivrigt samarbejde, så de emner, der tages op i Letland, også kan videreføres i 2009 i Danmark.

Som det gerne skulle være fremgået af dette, er dette en forening, der arbejder på mange fronter og på mange forskellige måder.

Jeg mener, det stadig er en levende forening, at der stadig er brug for os i samarbejdet med Letland og i arbejdet i DK med at videreformidle erfaringer. Men vi mærker også en afmatning i interessen for at være med i foreningen, har den noget formål videre fremover?

Vi er i bestyrelsen stadigvæk meget åbne for ideer til aktiviteter i Foreningen, til emner, som vi skal tage op, enten på møder eller i bladet, og vi håber meget på inspiration til at holde Foreningen i gang med tidssvarende aktiviteter.

Kirsten Gjaldbæk

Regnskab 2006

Regnskab
2006

Indtægter:	Udgifter:	Aktiver:	Passiver:
kontingenter bidrag til foren.	23000	640	gæld:
salg af bøger	890	4651,5	fordr 2007
salg af kort	0	10498	skyld. Omk.
renter	0	198,75	i alt
møder og arr.	36,67	internet	
indsamlet GF	0	baltic times	
	782,5	telefon	
		ngo	egenkap:
		gaver	overført fra tidl.
		rite	år
		møder og GF	29450
		gebyrer	-3644,12
		rejse til	årets underskud
		Letland	i alt
		18/11	25805,88
indt. i alt	24709,17	udgifter i alt	28353,29
underskud	-3644,12	aktiver i alt	33583,62
			passiver i alt
			33584,17

Stenløse, den 26. marts
2006
Kasserer: Anne G. Fraxinus

Bilagene er gennemgået og er sammen med beholdningerne fundet til stede og i orden.

Revisor: Thomas Bay
Wedebj

Udpluk af billeder fra Letlandsturen 2006

Det lettiske præsidentvalg

Den 31. maj 2007 blev Letlands nye præsident valgt. Han hedder Valdis Zatlers, er en af de bedste læger i Letland og leder Hospitalet for Kvæstelser og Ortopædi. Han er medlem af et parti, 52 år gammel, intelligent, sympatisk og nationalt sindet (i den gode betydning). Man skulle jo så forestille sig, at folket ville være overlykkeligt... men i stedet hører man i samtalerne for det meste utilfredshed, Internettet har kogt hele ugen, mange mennesker er ægte skuffede (også jeg).

Af to grunde:

1. Hans kandidatur blev først offentliggjort ca. 10 dage før valget **af ledelsen** af den regerende koalition. Indtil da var to andre fra to koalitionspartier opstillet som kandidater, dem sagde man bare "Mange tak og farvel" til og Hr. Zatlers kom så i stedet for dem... Det var nu på en eller anden måde ret mærkværdigt.
2. Som så mange læger i Letland har Valdis Zatlers også taget imod penge fra patienterne efter operationerne (han hævder bare, at han ikke har forlangt disse penge – til forskel fra mange andre læger). Da disse beløb bliver opfattet som "små taksigelser", bliver de heller ikke beskattet (indtil nu er der ingen lov, der regulerer dette). Lægerne på de statslige hospitaler tjener ikke ret meget, i hvert fald ikke i forhold til deres kvalifikationer og ansvar. Hr. Zatler har heller ikke opgivet disse penge endside betalt skat af dem. Problemet er – han er ikke bare læge, men også embedsmand, og de skal opgive ALLE indtægter på selvangivelsen og betale skat deraf. At Hr. Zatler har modtaget disse "taknemmelighedsbeviser", har han selv indrømmet før valget, men han har også betonet, at dette anliggende ikke var reguleret gennem nogen lov. Han har også sagt, at han ikke havde forlangt

disse taknemmeligheder, og at han heller ikke havde talt dem op. Problemet begyndte så først rigtigt, efter at Statsministeren dagen før valget sagde, at kandidaten skulle løse sine finansproblemer. Hvordan kan man lige betale skat, når summen af indkomster er ukendt? Og er disse penge overhovedet indkomst...? Det kan ingen svare på. Dette tema er nu blevet diskuteret uafbrudt i 2 uger, men uden resultat.

Mange (også jeg) mener imidlertid, at statens første person skal have et uplettet ry. Jeg har stor respekt for Hr. Zatler, der har hjulpet så mange mennesker, men er det nok til at blive præsident?

Af disse grunde har mange repræsentanter for intelligentsiaen, avisen "Diena", mange NGO'er anbefalet, at man ikke skulle stemme på Zatler, men på Aivars Endzins, som først blev opstillet som kandidat nogle dage før valget. Den 66 årige jurist Endzins, der for nylig har forladt sin post som leder af Forfatningsdomstolen (han har arbejdet der hele den tilladte tidsperiode), var en af forfatterne til uafhængighedserklæringen i 1990, han har stemt for uafhængighed, var parlamentsmedlem for partiet "Letlands vej", har nu i flere år været partiløs. Han regnes for et ærligt, ikke korrupt menneske, og har ydet rigtigt meget for Letland i årene 1989 – 2007. Men han har, efter at han har forladt Forfatningsdomstolen også tilladt sig at kritisere parlamentet og regeringen. Og også hos Aivars Endzins har man opdaget "smudspletter", nemlig - han var i mange år medlem af KP (det kommunistiske parti) og har i en artikel i 70'erne benægtet, at de baltiske lande var blevet besat.

I Letland bliver præsidenten valgt af parlamentet, folket har meget lidt indflydelse på dette valg. I de populære talkshows "Hvad sker der i Letland?" både den 23.5. og

den 30.5 dominerede Endzins, den 30.5. var der 12.000, der stemte på ham, mens kun 3.000 stemte på Zatlers. Den sociologiske spørgeundersøgelse kort før valget viste 54% for Endzins, 30% for Zatlers. Men parlamentet (dvs. – den regerende koalition) mente noget andet.

Resultatet er bare, som det er. **Hele fremgangsmåden** ved præsidentvalget har skuffet rigtig mange. Man kan nu kun håbe på, at Hr. Zatlers bliver til en god præsident.

Til sidst to episoder, som jeg selv har oplevet:

1. I begyndelsen af juli 1999. En koncert i det fri i Cesis. Til koncerten kommer Vaira Vike-Freiberga, der er blevet valgt til præsident nogle dage tidligere. Folk genkender hende, der kommer helt spontant applaus, hun får blomster, senere hilser musikerne på hende oppe fra scenen. Og det kommer fra hjertet.
2. 31. mai 2007, kort efter valget. En cafe. En køkken-dame spørger kollegaen, hvem der så er blevet valgt. Da hun hører svaret, sukker hun og siger skuffet: ”Åh Gud...”

Og hvad vil jeg så sige med det? Vi har ingen kongefamilie. Vi, Letlands indbyggere, bliver repræsenteret af vores førsteperson, præsidenten. Vi ønsker at kunne respektere denne person og være stolt af vedkommende. Også selv om vi selv slet ikke er ideelle....

6. juni 2007

Anita Kulackovska

(oversat fra tysk af Kirsten Gjaldbæk)

Nyt dansk skib søsat

Ambassaden har søsat nyt dansk skib

Et nyt dansk fiskerifartøj er blevet søsat på Riga Skibsværft den 6. Marts 2007

Fiskerifartøjet "STRØMEGG", som blev bygget på Riga Skibsværft i Letland og bestilt af to danske samarbejdspartnere, "Skagerak Fiskeeksport A/S" og "Karstensen Skibsværft A/S", blev den 6. marts 2007 søsat på Riga Skibsværft.

På en specialbygget platform, mellem det lettiske, danske og europæiske flag, holdt den danske ambassadør, Arnold de Fine Skibsted, en åbningstale. Eksport direktør Christian Espersen repræsenterede "Skagerak Fiskeeksport" mens Henrik R. Larsen holdt en tale på vegne af "Karstensen Skibsværft". Omkring 50 fiskerifartøjs-specialister overværede søsættelsesproceduren.

Ifølge gammel lettisk søfartstradition må ethvert skib have en gudmor, som får æren af at slå en flaske champagne mod det nye skib umiddelbart før søsættelsen.

Konsulent fra den kommercielle afdeling ved den danske ambassade i Riga, Anna Betkere, havde fået denne ære. Bagefter blev hun lykønsket med blomster, chokolade og et "gudmodercertifikat" udstedt af Riga Skibsværft.

Champagneflasken blev knust ved første forsøg, hvilket var et tegn på held, og ved den efterfølgende reception med nøglepersoner fra projektet, blev champagnen brugt til dens egentlige formål.

Længden på fiskerifartøjet er 62,6 meter og bredden er 12,8 meter. Det nydøbte skib er registreret i Hirtshals havn i Danmark.

© Udenrigsministeriet

Hospitalsstandarden i Letland

En af mine tidligere elever fra Limbazu 1. Vidusskola, som nu er gift og bor i Riga, fik en datter for næsten et år siden. Vi har stået i jævnlig forbindelse gennem de forløbne 15 år siden jeg var hendes lærer, og korrespondancen, som ellers er personlig, indeholdt forleden denne passus, som jeg nok tror bør offentliggøres til oplysning om standarden af hospitals- og sundhedsvæsenet i et land indenfor EU.

” ... Vi er netop vendt hjem fra børnehospitalet, hvor vi har tilbragt to uger sammen med vor datter. Vi var på en infektionsafdeling. Min mand havde haft dårlig mave nogen tid og havde ikke kunnet spise nogle dage, og vor datter blev smittet af ham. Vi blev indlagt ambulant fredag aften sent for at modtage førstehjælp.

Forholdene på hospitalet er rædsomme, og hele hospitalet er overbelagt i uhyggelig grad. Vi blev indlogeret på en stue, hvor der lå en lille, 5-års dreng, som havde haft influenza i gen-udbrud, havde været sendt hjem, men var nu indlagt med en mave-virus. Om lørdagen blev der indlagt en 12-års pige, som havde tilbragt 3 uger på hospitalet med blindtarmsbetændelse og tre gange i coma, havde været hjemsendt en uge, og blev nu genindlagt med 41 graders feber gennem tre dage. Hun lå på samme stue som os og hostede helt uhyggeligt døgnet igennem. Jeg gætter på, at hun havde en slem influenza. Hendes mor tog sig ikke af hende. Hun kom på besøg en eneste gang med en sodavand og blev i 10 minutter. Pigen havde haft besøg af hende to gange i den tid hun tidligere havde været indlagt.

Der var ingen seng til vor datter, så hun og jeg måtte sove sammen. Hun havde hver dag opkastninger og diarré. Der er ingen ventilation på stuerne, så luften var fuld af baciller, urinlugt, opkastlugt og svedlugt. Efter

tre dage på fællesstuen betalte vi os til en enestue. Vi var dér i 6 dage, hvorefter vi skulle have været hjem; men jeg fik en slem influenza som vor datter straks blev smittet med. Et nyt mareridt begyndte med høje feberanfald for os begge. Endelig fik den lille en tredje virus, bronchitis, strubehoste, og betændelse i både øjne og ører. Vi måtte blive endnu 5 dage på hospitalet.

Vi er glade for, at vi kom hjem i live fra den skrækkelige oplevelse. Læger, sygeplejersker og rengøringspersonale var alle meget venlige og forstående, men de fysiske forhold er helt forfærdelige og faren for infektioner, smitte fra andre patienter, er under al kritik.”

Vi siger her i Danmark, at det kræver et godt helbred at ligge på hospitalet. Men mod denne beskrivelse kan vore hospitaler alligevel betegnes med højere karakterer. Kan man gøre noget fra dansk side for at afhjælpe disse forhold?

Med de bedste hilsner
- og suset fra Vesterhavet

Søren Mulvad

Traditionel lettisk opskrift

Grey Peas with Bacon

200 g (7oz) grey peas, 60g (2.1oz) smoked or unsmoked streaky bacon, 40g (1.4oz) onion, salt.

Soak peas, then cover with hot water and boil until tender.

Dice bacon and onion and sauté.

Serve drained peas in individual clay bowls, adding fried bacon mixture to each serving.

Serve with a drink of rugušpiens (curdled milk).

Beans with fresh bacon are also prepared in this way.

Nyheder fra Letland

fra den Danske Ambassade i Riga

udvalgt af Jens Helt

Ratifikation af grænseaftalen mellem Letland og Rusland

Det lettiske parlament ratificerer den aftale som Letland og Rusland indgik om grænsedragningen mellem de 2 lande den 18. maj i år.

Den 27. marts i år indgik den lettiske statsminister Aigars Kalvitis og den russiske statsminister Mikhail Fradkov aftalen om grænsedragningen i Moskva.

For at aftalen kunne fuldbyrdes skulle begge landes parlamenter ratificere den.

Ifølge Kalvitis ville der ikke blive tale om forhaling fra russisk side.

Nogle parlamentsmedlemmer fra regeringens samarbejdspartier indklagede lovligheden af den indgåede aftale til domstolene, fordi de er overbeviste om, at aftalen strider mod den lettiske grundlov, som fastsætter, at ændringer af den lettiske grænse kun kan afgøres ved en folkeafstemning.

Den 26. april behandlede domstolene indsigelsen, men domstolene slog senere fast, at de ikke ville suspendere ratifikationen af grænseaftalen.

Den lettiske præsident Vaira Vika-Freiberga vurderede, at der ikke skulle være noget til hinder for en ratifikation af aftalen og hun ønskede derfor at underskrive den.

Præsidentvalg skal afholdes den 31. Maj

Det lettiske parlaments præsidium har offentliggjort, at præsidentvalget finder sted den 31. Maj.

Den dato er den tidligste et præsidentvalg kan finde sted på. Partierne kan nominere deres kandidater fra mandag den 21. Maj.

Indtil nu er 3 kandidater blevet nomineret. New Era har nomineret Sandra Kalniete, tidligere EU kommissionær og udenrigsminister. Peoples Party har nomineret Maris Riekstins, departementschef for statsminister Aigars Kalvitis. First Party/Latvias Way har nomineret Karina Petersone, nuværende parlamentsmedlem og tidligere Kulturminister. The Latvian Social Democratic Workers Party, som ikke er repræsenteret i parlamentet for øjeblikket har nomineret Dainis Ivans, medlem af Rigas byråd.

Den sidst omtalte præsidentkandidat i spil som de nuværende regeringspartier har diskuteret er Valdis Zatlers, leder af et hospital. Et af hans fortrin er, at han har erfaring i administration og en solid uddannelse.

Den nuværende præsident Vaira Vike-Freiberga forlader embedet den 7. Juli 2007.

Det blev som beskrevet andetsteds i bladet Valdis Zatlers, der blev ny præsident.

Økonomi

Den årlige inflation bliver ved med at stige.

I april måned nåede inflationen op på 8,9% , hvilket er i toppen i EU.

Den gennemsnitlige årlige inflation i alle de 27 EU medlemslande var 2,2%

Analyseinstituttet Standard & Poors vurderer, at der er fare for en hård økonomisk landing for Letland på grund af fare for overophedning af økonomien, derfor nedgraderes Letlands økonomiske status.

Den for nylig vedtagne antiinflationens plan vurderes heller ikke at have den ønskede effekt. Den vil kun ganske langsomt skære i væksten og den store udlandsgæld.

Kreditinstituttet bekræfter den negative tendens og derfor bliver kreditværdigheden nedgraderet.

Letland anbefales at udbygge sin skattepolitik

Skatteministeriet gør imidlertid opmærksom på, at der

allerede er vedtaget adskillige antiinflationslove, som begrænser forbrugernes lånemuligheder m.v.

Skattelovgivningen til inflationsbekæmpelse er første skridt på vejen.

Dernæst følger reduktion af regeringens udgifter, øget produktivitet af arbejdskraften og øget konkurrence mellem virksomhederne.

Den lettiske centralbank udtaler, at regeringen bør få budgettet til at balancere i år på grund af faren for overophedning og for at få økonomien ned i gear.

Den lettiske finansminister Oskar Spurdzins udtaler, at selv næste års budget måske ikke kommer ud med et overskud. Det er svært for ministerierne at skære ned på udgifterne, da der samtidig er krav om højere social velfærd til borgerne.

Letlands budgetunderskud er angivet til 1,4 procent af nationalproduktet.

Opfyldelse af EU direktiverne

Letland er blandt de bedste lande til at indføre EU lovgivning og dermed opfylde EU direktiverne.

Ifølge en talsmand fra det lettiske justitsministerium har Letland indført 99,65 % af direktiverne til lettisk lov den 2. maj i år, hvilet var sat som tidsfrist.

Nedgang i industriproduktionen i marts

Letland havde den største nedgang i industriproduktionen blandt alle EU lande. Nedgangen var på - 5,1 % i marts i år. Ifølge EUROSTAT (statistikkontoret i EU 9) var den største stigning i Danmark på + 2,6% !

Køer ved den lettisk – russiske grænse

Der er konstant bilkøer ved grænsen mellem Letland og Rusland svingende fra 400 til 1000 køretøjer.

Der er både tale om tab for fører og vognmandsselskaber, samt forureningsrisiko og sikkerhedsproblemer og støjgener for de lokale beboere.

Mangel på kontorbygninger i de baltiske stater

I første kvartal i år var der en stor efterspørgsel på kontorfaciliteter, som der ikke kunne imødekommes, hvilket betyder høje og stigende lejemål.

Ifølge internationale boligmæglere, er problemet i Letland, at der ikke findes bygherrer som er specialiseret i at bygge kontorbygningscentre.

Som følge heraf er lejen meget høj for kontorlokaler. Højeste lejemål findes i Riga.

Immigration til Irland

En ny bølge af letter immigrerer for at slå sig ned i Irland.

Indtil for nylig har mønstret været, at de fleste tager til Irland for at arbejde og efterlader familien i Letland.

Ifølge en immigrant er grunden, at en lettisk gæstearbejder kan tjene op til 10 gange så meget i Irland og derfor bliver flere i Irland et godt stykke tid op til 5 år.

En forsigtig vurdering siger, at der bor ca. 25.000 lettiske gæstearbejdere i Irland.

Den lettiske ambassade udtaler imidlertid, at stadig flere af de gæstearbejdere som kommer, tager deres familie med. Der bliver også født flere letter i Irland.

Der bliver stadig registreret 400 til 500 nye lettiske skatteydere hver måned i Irland.

En irsk økonom og sociolog udtaler, at med tiden, som den lettiske økonomi udvikler sig, vil immigrationen til Irland aftage og letterne vil vende tilbage til deres fædreland. De ser store muligheder for at få et godt liv i Letland med den merindtægt de har optjent i Irland.

Der arbejder også mange lettere i England og Tyskland. Det er samlet vurderet, at op mod 200.000 lettere vil midlertidigt forlade Letland for at arbejde i udlandet.

*Oversættelse af News from Latvia
Frit redigeret af Jens Helt Hansen*

Ret og retfærdighed

Ret og retfærdighed forudsætter dygtige jurister

Lettisk-dansk samarbejdsprojekt om reform af jurastudiet på Letlands Universitet

Med fremlæggelse af ni individuelle Ph.D.-afhandlinger er det sidste danske projekt i Letland, finansieret af det ellers afsluttede danske EU-forberedelsesprogram (FEU) i Letland, bragt til en vellykket afslutning.

Danmark har siden 2002 forestået en gennemgribende reform af undervisningen på det juridiske fakultet ved universitetet i Riga. Studieplaner, pensum, undervisningsmaterialer og eksaminer svarer nu til det niveau, der findes på de juridiske uddannelser i Norden og i Tyskland. Det er blevet muligt at gennemføre erhvervs-kompetencegivende uddannelser på Bachelor, Kandidat og Ph.D. niveau. Selve undervisningen er ændret både med hensyn til indhold og metode, med større vægt på selvstændighed og forskning. Der er udgivet en ny, lettisk lærebog i Obligationsret. Fra dansk side har Copenhagen Business School organiseret og ledet arbejdet, mens Syddansk Universitet, Aarhus Universitet og Handelshøjskolen i Aarhus har forestået det faglige indhold i tæt samarbejde med universitetet i Riga.

Som led i projektet har der været betydelig støtte og opmærksomhed til de første ni lettiske Ph.D. studerende i jura. Det har ikke været problemfrit at få gennemført en uddannelse på dette niveau i overensstemmelse med internationale standarder. Men de lettiske Ph.d.-kandidater udgør en ny generation af juridiske undervisere og forskere, der vil kunne styrke universitetets forsknings-baserede miljø og undervisning. At undervisningen nu er tilrettelagt efter internationale standarder, gør det muligt for Letland at deltage i international studieudveksling. Samtidig skulle den strukturerede studieform synliggøre

de forskellige kompetenceniveauer og dermed medvirke til transparens ved udnævnelser til overordnede stillinger.

Et kvalificeret juridisk forsknings- og undervisningsmiljø er en af forudsætningerne for, at der kan udarbejdes en hensigtsmæssig lovgivning, der forvaltes på fornuftig vis. Hertil kommer behovet for kompetente medvirkende i landets retssystem. God regeringsførelse forudsætter kort sagt dygtige jurister. Det har Danmark hjulpet Letland med at få.

Danmarks har ydet omfattende hjælp til Letlands forbedelse af EU medlemskabet i 2004, herunder med støtte til kapacitetsopbygning på en lang række områder.

Yderligere oplysninger fås hos ministerråd Carl Balle Petersen, Kgl. Dansk Ambassade i Riga

Tlf. 67 22 62 10 (+14) eller pr. mail: carpet@um.dk

Redigeret 28. marts 2007

Kunst i Jekabpils

Hvis man er interesseret i letisk kunst kan man besøge Galerija MANS'S i Jekabpils. De har en hjemmeside www.manss.lv

Der er i øjeblikket Fransk uge med Joelle Dumont, Danielle Burgart (France)

Billedet her er af E Lucis der har udstillet på samme galleri.

Janis Jaunsudrabins

Janis Jaunsudrabins er en berømt lettisk forfatter som levede fra 25. august 1877 til 28. august 1962.

Han blev født i nærheden af byen Nerete, som er Ålholm kirkens venskabsby og det er heller ikke langt fra Rite Højskole. Her ude på landet ligger en lille ejendom, hvor han flyttede hen sammen med sin mor da han var tre år og faderen døde. I ni års alderen blev han hyrde og derefter gårdskarl. Han fik alligevel en, for den tid, ganske god uddannelse, i Neretas kommunale skole, så på russisk gymnasium og derefter på landbrugsskole. Han arbejdede derefter som godsforvalter.

Han skrev i gymnasietiden poesi og senere tog han til Riga for at gå på tegneskole, til omgivelsernes store forundring.

Han blev gift og fik en datter, rejste rundt i Europa og malede i den impressionistiske stil. Den første verdenskrig tilbragte han i Kaukasus, hvor han malede til at tjene til familiens livsfornødenheder.

Senere skrev Janis Jaunsudrabins romaner og teaterstykker og fik succes.

Ved slutningen af anden verdenskrig rejste familien til Tyskland, hvor han levede i eksil til sin død i 1962.

På en lille kirkegård på vejen mellem Nereta og Rite er Janis Jaunsudrabins og hans kone Nata og datteren Lilija blevet genbegravet ved en stor højtidelighed i 1997.

En af hans mest berømte bøger er ”Balta gramata”, hvor han skriver om barndommen på landet, illustreret med egne tegninger.

Herunder kan I læse et uddrag af hans barndomsoplevelser ved Sct. Hans, som G. Grinvalds har oversat.

LN

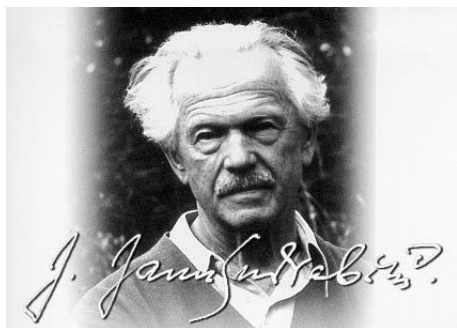
G. Grinvalds oversætter ved sommermødet

Sankt Hans. (oversat af Grinvalds)

Det var en mærkelig aften og en helt ualmindelig nat. På alle høje brændte der ild, fra alle retninger lød der sang og der hørtes trompettoner. Vi fandt en gammel tjære spand, fyldte den med birkebark, sømmede den fast for enden af en stage og slæbte den op på højen. Da barken var antændt rejste vi stagen lodret og bandt den til den i forvejen i jorden nedbankede stolpe. Barken brændte hvæsende. Den i tjære indsmurte spand blev hed og brød også i brand. Tjæren blev flydende og dryppede ned i store dryp. Disse brændte med en blålig flamme og lød som spillende græshopper.

Alle gårdens folk samledes ved ilden og sang uden ophør. Jeg undrede mig over, at min bedstemor kunne huske så mange ligo-vers. Hun sagde teksten for igen og igen og der kom aldrig til mangle nye vers.

Til Skt. Hans bryggede man øl og nu vandrede et stort grønt krus af ler fra mund til mund, fyldt med en skum-

dækket og bittert lugtende drik. Vi drak, rømmede os behørigt og spiste blød ost til som gårdfruen bød fra sit hvide linned forklæde.

Medens vi stod og sang hørtes der høje fremmede stemmer fra kreaturerne gangsti. Vi kiggede derhen og så at der kom en del folk fra nabogården med favnen fyldt med alskens grønt. De ankommende sang, men vi fortsatte også vores sang indtil begge grupper var så nær hinanden at man ikke kunne skelne teksterne. Så rakte folkene fra nabogården os hånden og sagde godaften. De medbragte grene anbragte de i skødet på gårdfruen og kransene på gårdherrens hoved. Også gårdens søn Jancis lignede et helt blomsterstativ. Og – hvilken stor lykke! En af pigerne anbragte også en krans på mit hoved.

”Janits kom med årringen,” sagde hun.

Mine øjne dækkedes af kransens blade så jeg ikke kunne se. Men det duftede så godt og glæden over også at være lagt mærke til fik mig til at springe rundt og synge. Jeg for buldrende rundt mellem de voksne som besat.

Ligo sangere begav sig fra vores gård videre. Vore karle og piger fulgte med. Også jeg og gårdejernes Jancis ville med, men det måtte vi ikke. I skal vel ikke føjte rundt hele natten!

”Men så vil vi i det mindste ikke sove og vente på morge-

nen for at se, hvordan solen står op” sagde Jancis.

”Ja, hvordan solen står op....” bifaldt jeg.

De voksne morede sig over os og sagde, at nok ville grisen have horn, men gedebukken ville ikke af med dem. Solen ville for længst være stået op, når vi kom krybende fra sovepladsen.

Det var nu ikke rigtig på sin plads sådan at gøre nar af os. Vi satte os begge to på bænken ved husgavlen og besluttede os på at vente. Mor trak godt nok i min arm, men da jeg sagde, at jeg ville blive sammen med Jancis, lod hun mig være. Nu sad vi der helt alene i nattens lys, der stammede fra det sidste af aftenens glød. Der hørtes stadigvæk ligo sange i det fjerne selv om der ikke mere brændte ild på højene. Vi talte om dit og dat og forsøgte også at synge, men det lykkedes ikke rigtig for os. Ind imellem, når sangen i det fjerne ophørte, følte det helt utrygt – så knugende var stilheden. Jeg så, at Jancis åbnede munden vidt og gable. I samme moment følte også jeg trang til at gabe.

”Ved du hvad” sagde Jancis ”sådan falder vi bare i søvn.”

”Lad os hellere gå ind og sove” svarede jeg.

”Ikke tale om! Så vil de alle i morgen grine af os så højt, at vi ikke en gang vil kunne finde redning i et musehul. Nej, jeg kender et godt middel: lad os gå til stalden og sætte os på hver sin gærdestolpe. Når det bliver usikkert at sidde, falder vi ikke i søvn.”

Staldens gærdestolper var ret tykke og omkring dem var der for nyligt smidt halm. Vi kravlede op på hver sin stolpe og kiggede på himmelens glød, som allerede blev stærkere. Sønnen forsvandt. Jancis slog med næverne på sine knæ og sang:

”Slå, Janit, på kobber trommen, ligo, ligo!

På toppen af portens stolpe, ligo!”

Men højden gjorde mig svimmel. Det blev også ret køligt. Derfor klatrede jeg ned og satte mig på trinnet af den til

svinestaldens loft anbragte stige. Her kunne jeg i det mindste holde mig fast med hænderne og også støtte mig med fødderne...

Det lysnede mere og mere, men samtidig kom sønnen over mig som en tyk sky. Tid til anden for jeg sammen, når hovedet rørte ved stigens vange. Til sidst blev det helt varmt og behageligt. Jeg syntes endda, at jeg så solen i hendes stiveste puds. Hun var ved at stå op. Birke-træernes toppe dækkedes af et mangefarvet skær. Og så kom solen, som en smilende mor gik hun ad stien til hestestalden og hendes bredde skuldersjal var glødende grøn. Hun kastede den fra sig i engen og var skinnede blå. Det blå sjal kastede hun op i luften og blev nu gul, så rød og så hvid som månen.

"Janci" sagde hun, da hun nåede mig og rørte ved mit hår "Janci!"

Jeg for sammen. Hvad var dog det? Det var jo min mor! Og jeg lå i halmen under stigen til svinestaldens loft. Solen stod højt på himlen. Med skamfulde øjne fulgtes jeg med mor til brønden for at vaske mig.

Men for gårdejerens Jancis, der var en del større end jeg, var det ikke gået bedre. Han var også faldet ned fra stolpen og da han så, at jeg ikke mere sad på stigen, kravlede han ind i kornkammeret for at sove. Derfra dukkede han først op ved middagstid.

G.G

Janis Jaunsudrabins

Vi har i bladet tidligere skrevet om en anden Lettisk Dansk Forening i Vejle. Vi har haft kontakt med Kristine Skarbinika, som er kontaktperson på Sjælland og bedt hende skrive lidt om deres forening.

Når vind blæser og regn regner... ... er vi i Danmark – det er den første oplevelse af Danmark, når en lette kommer hertil

Men vi har vores læ – ”Lettisk - Dansk Forening”, som blev stiftet officielt den 15. maj 2005, dog har familier mødtes til forskellige aktiviteter siden 1998. Foreningens formål er bl.a. på en god måde at sikre de næste lettiske generationers adgang til viden om den lettiske og danske kultur via kulturelle og sociale aktiviteter. Ved folkeoplysende og kulturel virksomhed og øvrige aktiviteter at fastholde og udvikle de mellemfolkelige forbindelser mellem Danmark og Letland og udvikle samarbejdet mellem de to landes befolkninger.

Foreningen er også læ for dem, som kommer til Danmark og mangler socialt værested og psykologisk støtte. Der er ca. 80 medlemmer i foreningen, men de fleste af arrangementerne er åbne også for ikke-medlemmer, så reelt er antallet af dem, som kommer i berøring med vores forening, større. Medlemmerne er både lettere og danskere, derfor hjælper vi hinanden for at forstå forskellen i kulturen og livsstilen. Mange af medlemmerne er havnet i Danmark på grund af kærlighed og har brug for social støtte – et sted, hvor de kunne snakke om deres frustrationer på deres eget sprog. Nogle kommer til Danmark på grund af deres uddannelse og i forbindelse med job. Vi har plads til alle.

Foreningen holder forskellige aktiviteter til forskellige målgrupper:

- *Lettiske sangelege eller som vi kalder det 'børne morgener' . Hver 3. lørdag om måneden mødes*

familierne til lettisk sang og leg. Der er også fællesspisning og snak. Børnemorgnerne er meget populære, fordi der er plads til alle og alt. Vi synger, danser, børnene leger og voksne hygger med deres kaffe og mange spørgsmål til hinanden.

- *Sankt Hans* er en højtid med stort bål, masser af øl og ost, hvor der også mødes de unge arbejdere samt familier mødes. Der er musik og dans lige som i Letland.
- I august 2006 har vi afholdt vores første *Sommerlejr* for familier i dejlige omgivelser ved Morsø. Sommerlejr 2007 er under planlægningen, som bl.a. skal dreje sig om lettisk sprog.
- 18. november, dagen hvor Letland blev erklæret en stat, fejrer vi hvert år under det lettiske flag. Det er for alle – børn, unge og ældre. Der er taler, sang, fællesspisning, leg, dans, samt aktiviteter for børn.
- *Juletræsfest* med Fader Frost, gaver og både lettiske og danske julesange.

En gang om året prøver vi at arrangere en koncert, teater eller anden slags besøg fra Letland som optræder på de danske scener. Vi er stolte af vores kultur og vi vil dele den med danskerne. Forår 2006 havde vi et besøg af dukketeateret Maska, som optrådte i Vejle, Odense og Letlands ambassade i København. I april 2007 kommer en folkedansergruppe, samt et pigekor fra Liepaja. De giver koncerter i Jylland og på Fyn og evt. i København. Det nyeste projekt er *Lettisk skole*, hvor børn fra 5 år kan lære deres moders- eller fadersmål – lettisk. Målet er at give mulighed for de børn, for hvem mindst én af forældrene er lette, til at udvikle lettisk sprogkundskab for at kunne tale med deres familier i Letland og at udvikle naturlig hjemmemiljø, hvor begge forældre kan tale deres modersmål med barnet, og barnet forstår dem.

Alle med interesse for dansk og lettisk kulturmøde er velkomne til at kontakte og samarbejde med os.

Lettisk-Dansk Forening • Latviešu-Dāņu Biedrība
Kirsebærstræde 7 • DK-7100 Vejle • Tlf. +45 75826612 •
e-mail: ineta@grundet.dk •

Læs mere om vores tidligere og planlagte aktiviteter og projekter på www.lettiskdanskforening.dk

Austra til venstre til generalforsamlingsfest på Rite Højskole

Austra fortæller om sit liv

Austra Lace har jeg mødt gennem mit arbejde i Letland på Rite Højskole. Da jeg lige var ankommet spurgte jeg efter en person som havde ideer til at lave kreative ting. Så sendte man Austra. Austra er en stor og varm kvinde på omkring 62 år. Hun viser sine følelser og græder hvis

hun er ked af det og nærmest jubler og hopper omkring hvis noget er glædeligt. Hun er et skabende menneske, det er helt utroligt hvad hun kan lave ud af ingenting. På trods af, at hendes hænder bærer præg af hårdt arbejde kan hun arbejde med de mindste ting og skabe smukke papirstynde blomster eller sy med spindelvævs-tynde tråde. Hun har været børnehavelærerinde i Druvas og børnene elskede hende. Hun har været medvirkende til at børnehaven vandt 1. præmie, for den bedste børnehave i landet, fortalte man mig.

Hun gik på pension som 50 årig og bruger nu meget tid på aktiviteter i Dameklubben i Druvas.

Austra fortæller her om sit liv som barn og en del om virket i Dameklubben Kamene, som betyder humlebi, fordi de er flittige.

Artiklen har været i lokalavisen i Jekabpils og G. Grinvalds har oversat.

LN

Jeg græder af glæde

Jeg græder af glæde over en stork og en regnfuld dag, siger Riteboen Austra Lace leder af dameklubben "Kamenes".

Citat af Aija Valdmane

Hvad husker vi normalt i livets anden halvdel? Tiden, da vi var lykkelige, vore forældre og andre nære mennesker, der er hedengangne, men fortsætter at leve i vore hjerter. Vi husker barndommen, stierne vi løb på, engene med spillende græshopper og summende humlebier. Vi husker de første arbejder vi selv udførte, og glæden ved at berette om dem til andre.

Stedet, hvor vi fødes, er det smukkeste

Fødestedet er for alle kært og helligt. Også for Austra

Lace, mangeårig ritebo, forhenværende børnehave pædagog og nuværende leder af dameklubben "Kamenes". Hun er født på gården Plavinas og finder, at der ikke findes et smukkere sted. I erindringen har hun bevaret Plavinas og strømhvirvlerne i Daugava, Olinkalns og Klintaine.

"Når vrietornene langs Daugavas bredder stod i blomst og anemonerne blomstrede langs stierne var naturen ved Plavinas det smukkeste jeg nogensinde har set" – siger A.Lace.

På Olinkalns oplevedes alle barndommens feste, de skønneste ungdomsdage, når der var sangertræf og Austra også sang i koret. Når isen brækkede op i Daugava løb alle omegnens børn til floden for at se, hvordan roterende isflager forsvandt i malstrømmen. Fra Rusland ankom selv høstakke svømmende, på hvilke der et par gange sad husdyr: hunde og katte. Ved at risikere livet reddede en gammel mand sågar en med højvandet medbragt hund.

Tak til forældrene for deres streghed

Austras mor døde da hun var 3 år og hun blev opdraget af faren og stedmoderen. A. Lace takker i dag sine forældre, at hun fra barnsben blev vænnet til at arbejde, selv om det dengang forekom svært. Men man lærte af det og hærdeningen har været til gavn for hende i livet. Et menneske, som tidligt er vænnet til vanskeligheder, klager ikke og bryder ikke sammen selv i tilsyneladende håbløse situationer. Austra måtte dengang tage sig af alt husets linned: bordduge, gardiner, sengetøj blev skyllet i Daugava på et bræt uanset om det var varmt eller koldt. Under skylningen kunne man se hvordan isflagerne knagende drejede rundt i malstrømmen. A. Lace husker at en forbigående nabokone ved en sådan lejlighed begræd hende, der som moderløs måtte arbejde så hårdt. I dag siger Austra: "Måske var det også hårdt en gang

imellem, men tak for det, for jeg forsvandt ikke i livet". Faren opdragede børnene strengt og alle respekterede ham. Når han trådte ind i stuen, ophørte alt støj og der blev stille. En gang havde Austra været ulydig og faren gav hende et rap med livremmen, hvis spænde ramte hendes ben.

Han fortrød straks sin handling og krammede mig: "Pigelim, hvorfor lystrede du ikke? Du er dog det elskeligste jeg har i verden" – erindrer A. Lace. Dengang følte jeg mig forurettet, men nu besøger jeg min fars grav og græder. I dag forstår jeg ham.

Forstå at fejre

Min far lærte mig at imødegå helligdagene, - fortsætter A.Lace. Når kirkeklokkerne indvarslede pinsen, gentog min far altid: "Pigelim, før helligdagene må man altid bestrebe sig på at bringe gårdspladsen i orden og gøre rent i huset." Disse råd har jeg efterlevet hele livet. Når vi fejrede pinse, var der altid stille i huset.

De andre helligdage blev også behørigt fejret. Jeg ved godt hvordan de rigtige påskegynger er. Vore børn kender i dag ikke mere disse traditioner Påske er hos mig forbundet med Plavinam. Vi børn begav os sammen med omegnens gamle og unge folk til Sveku bjerget til denne fest, hvor vi gennemlevede glæden ved at gynge.

Også aftenen før Skt.Hans ordnede og udsmykkede vi gårdspladsen med kranse af egeløv. Det fortsætter jeg med også i dag efter så mange år med at gøre, selv om de unge nu ikke mere rigtigt kender de traditionelle lettiske fester. Også nu skurer jeg aftenen før Skt.Hans min gang mellem lejlighederne og hænger majløv op, selv om jeg – en ældre person – slet ikke skulle gøre det. Til Pinse henter jeg birkegrene og sætter dem i vaser. Jeg kan slet ikke lade være, for det ville være mod min natur. Når jeg har ordnet alt, er jeg lykkelig og jeg sover også bedre.

Fra sin stedmor har Austra til gengæld lært de finere arbejder. Hos faren var hun vænnet til hårdt fysisk arbejde, men ikke til håndarbejde og mere nuancerede sysler. Stedmoderen lærte hende endda hvordan man ryster et tæppe rigtigt, fordi man også skal kunne det i livet. Stedmoderen elskede Austra højere end sine egne børn og kaldte hende sin pige.

Austra mener at forældrene gør børnenes liv sværere ved ikke at vænne dem til arbejde. Takket være mine strenge forældre har jeg klaret mig godt i livet. Jeg har aldrig grædt fordi jeg havde for lidt, idet jeg vidste, at ingen anden vil bidrage med noget i mit sted, give mig noget eller lave noget i stedet for mig.

At få øje på det uvante i hverdagen

Under arbejdet i børnehaven skulle pædagogerne være som kunstnere, for man måtte selv se det hele og forstå det – fortsætter Austra – Hvis du kunne få øje på det uvante og smukke i omgivelserne selv, blev det også interessant for børnene. Børnehaven i Druvas fik første præmie blandt alle landboernes førskole institutioner, blandt andet fordi Austra var med til at indrettet naturhjørner og gode legepladser.

Austra fortæller at de organiserede udflugter med børnene til Orman bjerget, hvor de sang. Om sommeren havde man fugledage, hvor man anbragte de selv fremstillede redekasser i træerne. Børnenes afsked fra børnehaven formede man sådan, at børnene huskede dem længe efter – man kørte ud i naturen, ikke for at afreagere, men for at lære, hvordan man tænder et bål eller foretager sig noget andet nyttigt, lege nogle lege sammen med de voksne eller noget lignende.

Cirulisi (tidligere Druvas) børnehaves fadder var Arvids Zilinskis, erindrer Austra. Han fulgte med i alt, hvad der foregik i børnehaven. Hvordan opstod navnet Cirulisi? Komponistens farfar gik i sin tid til Cirulu skoven for at

samle svampe – derfor kom børnehaven til at hedde sådan. Alt det har jeg oplevet og det var herligt – tilføjer Austra.

Af gammelt fremstille noget nyt – det er en kunst

At virke i dameklubben "Kamenes" er en hjertesag for Austra. I klubben fremstilles genstande til forskellige udstillinger og til jul glæder medlemmerne kommunens gamle og enlige beboere med deres håndarbejder. På Mors Dag i år gratulerede man de mødre, som havde 5 børn. Og klubben lavede siddepuder til bænkene i Nertas, Saukas og Elksnu kirker. Da BD besøgte klubben, fremstillede man harer af garn, strikkede og limede påskeæg samt andre smukke ting.

Vi fremstiller tingene af naturens egne materialer, anvender afklip og andre anden rangs genstande, som folk plejer at kassere – forklarer Austra. Min mor belærte mig altid: "Pigelig, det er ingen kunst at fremstille nyt af nyt, men at fremstille nyt af gammelt er kunst!"

Dengang, da Røde Kors medarbejderne ankom med humanitær hjælp, udbad vi os til klubben de ældste beklædningsgenstande. I dag hjælper Rites højskole med materialer. Det er interessant at give gamle ting et nyt liv og fremstille noget smukt. Opfindsomheden har stor betydning.. Vi syede for eksempel blomster af stof til dekoration af kulturhusets sceneforhæng. Eller – for at få smukke tæpper, kan man omsy deres kanter med hulsøm og dekorere dem med blomster udklippet af stofrester. Enhver kommer her med sine egne ideer – så bliver der noget at se på!

Det smukke og det saglige forenet

De af dameklubben fremstillede ting plejer at have en saglig funktion. Til brug i Slangens år syede vi snoge. For at de ikke skulle lægges til side og samle støv, lavede vi dem som væg- og dør dekorationer, der skulle ophæn-

ges ved halen således, at hovedet befandt sig ved gulvet og forhindrede, at der opstod gennemtræk, når dørene åbnedes.

Klubbens medlemmer mødes en gang ugentlig på tirsdage og mødet er for damerne en fest. De kører hertil fra Elksni og Saukas. Fra Elksni kommer 5 deltagere, desuden er deres transportmiddel interessant og i dag glemt – en hestevogn!

Klubbens medlemmer fejrer helligdagene og jubilæer sammen. Denne gang fejrede man selve klubbens sjæl Austra – hendes fødselsdag faldt straks efter latterdagen – på den 2. april. Som gave modtog Austra en broderet fødselsdagshilsen samt en broderet pengepung, endda ikke helt tom.

Vandet, stenen – de levede solens liv

Lige nu er Austra betaget af at dekorere sten. Det kunne også ses på klubbens udstilling. På større og mindre sten var der gengivet Rites landskaber malet af Austra. Hun mener, at man ved børnehaven Cirulisi burde placere en stor sten, på hvilken alle fra børnehaven afgående børn kunne lave deres tegninger: en sol, en blomst, en fugl. Tegningerne kunne derefter lakeres, så de kunne bevares i lang tid til erindring. Ikke underligt at det hedder i folkesangen: ”To, to, hvilke to levede solens liv? Vandet, stenen, de levede solens liv”. Jeg mener at livets største klogskaber finder man i folkesangene. Alle dyder, traditioner og samlivssituationer spejler sig i disse fire linjers vers.

Jeg vil ikke have et anderledes liv

Livet er skønt – hvis menneskerne forstår at leve det. Det er Austra Laces overbevisning. Mange klager over det besværlige liv og tyer til flaskerne med de stærke drikke. Men er det en løsning? Jeg føler mig lykkelig, selv om min mand forlod mig uanset at vi levede i for-

dragelighed. Vi havde de samme interesser, begav os på forskellige rejser. Jeg havde mulighed for at vende tilbage til Plavinas, men jeg blev i Rite, hvor jeg har tilbragt den største del af mit liv.

Menneskerne smiler ikke i dag, de er tynget af sorger. Men jeg glæder mig over hver dag. Jeg går ud i naturen, ser at en stork er landet, solsortene er ankommet, lindetræerne står allerede i blomst. Jeg kan græde af bare lykke. Folk omkring mig ser ikke det smukke, men jeg glæder mig selv over en regnfuld dag. Jeg føler dybt i mig naturen og dets forandringer. Jeg ville ikke leve anderledes, for før havde vi en anden opfattelse af værdierne, vi havde ingen....

(resten er ikke til at læse G.G.)

Sprogfestival 2007

Sprogfestival lørdag den 15. september

Ligesom sidste år deltager Foreningen Danmark-Letland i Københavns Sprogfestival i Det Grønlandske Hus.

Sidste år blev Københavns første Sprogfestival, arrangeret af Københavns Esperanto-Klub, afholdt i september 2006 i lokaler udlånt af Københavns Universitet på Amager.

I år bliver begivenheden gentaget og sprogfestivalen organiseres i samarbejde mellem Københavns Esperanto-Klub og Det grønlandske Hus og afvikles i løbet af lørdag d. 15. september 2007 i Det Grønlandske Hus, Løvstræde 6, 1007 København K. Der vil være små boder hvor de forskellige lande er repræsenteret og kulturelle indslag samt sprogksempler. Alle er velkomne.

Se nærmere på:

<http://www.esperanto.dk/sprogfestivalen/lingvofestivalo.html>

LN

Lettiske varer til salg

Der er stadig lettiske sokker i alle størrelser til salg for 50 kr., også børnesokker kan bestilles. Keramiske skåle

er også til salg til billig pris mellem 40- 80 kr.

Mail til lis.hazel.nielsen@skolekom.dk

Københavns Sprogfestival 2007

Festivalen afholdes d. 15. september 2007 på følgende adresse:

DET GRØNLANDSKE HUS
Løvstræde 6,
1007 København K.

Modersmålene i en globaliseret verden. Vi sigter mod at vise verdenens sproglige mangfoldighed og dens betydning for kultur.

Forslag til Underemner:

1. Sprog som resurse – ikke som problem.
2. Sproglige rettigheder for alle, uanset størrelsen af ens sproggruppe.
3. Forsvinder et sprog, forsvinder en kultur.
4. Hvordan undgår vi sproglige konflikter?
5. Visner et barns begrebsudvikling, når dets modersmål forsvinder?

Forslag til Aktiviteterne

1. Smagsprøver på sprogene.
2. Foredrag om festivalens emner.
3. Hvert sprog har en stand med bøger, tidsskrifter m.v.
4. Kulinariske specialiteter serveres.
5. Med jævne mellemrum sang & musik eller anden opførelse på en scene.
6. Evt. kunstudstilling i ugen op til festivalen.
7. Quiz med præmier.

Fra Det Danske Kulturinstitut

Dorrit Willumsen og Herman Bang

I 2007 er det 150 år siden, Herman Bang (1857-1912) blev født. For at fejre dette afholdes en række arrangementer i Letland. I marts fortæller Dorrit Willumsen om Bangs forfatterskab set i lyset af hans homoseksualitet, og en lettisk forsker, Rimands Cepins, giver en lettisk vinkel. Emnevalget skal ses i lyset af den debat, der i de

seneste år har været i Letland om homoseksualitet, hvor store dele af den politiske elite har vendt sig imod bøsser og lesbiske. Det er planen senere at vise Max von Sydows filmatisering af 'Ved Vejen' samt afholde et akademisk seminar.

Dorrit Willumsens bog 'Koras Stemme' er - ved det delvist danskejede forlag Athenas mellemkomst - blevet oversat til lettisk. Det er den tredje af Dorrit Willumsens bøger, der bliver oversat til lettisk. Bogen vil blive præsenteret ved et arrangement i Riga. Litteraturarrangementerne er

arrangeret af DKI i samarbejde med Nordisk Ministerråd, Athena og Center for Nordistik.

Filmdage i Letland - især for børn

Igen i år vil en række film blive vist på Kulturinstituttet i Letland. Blandt årets film er dokumentarfilmen 'Smiling in a Warzone', en noget anderledes road movie. Spillefilmen 'Nordkraft' bliver også vist og forhåbentlig 'En Soap'.

Endelig vil der blive vist børnefilmene 'Cirkeline' og 'Kald mig bare Aksel'.

I forbindelse med filmdagene bliver der produceret et tv-program om dansk og lettisk film.

DKI var også med på børnefilmfestivalen Berimors, der fandt sted midt i marts, og hvor flere danske film blev vist. Der er stor efterspørgsel efter danske film i Letland, især børnefilm. Filmdagene bliver arrangeret i samarbejde med den danske ambassade og Nordisk-Baltisk Film Fond.

Mere information fra Det Danske Kulturinstitut i Letland: www.dki.lv

Kontakt: dki@dki.lv

Kortfattet Handlingsplan for kulturinstituttet:

Vision

Instituttet skal være en central, kompetent og synlig formidler og arrangør af kulturelt samarbejde mellem Danmark og Letland.

Hvad skal Instituttet i 2007

Her følger en oversigt over vigtigste indsatsområder i 2007.

Et synligt og aktivt og netværkskabende Institut. Instituttet skal i hele sit virke være fokuseret på at skabe, udvikle og deltage i netværk, både i og mellem Letland, Danmark og regionalt i den Baltiske Region.

Creative Industries. Samarbejdet med bl.a. Det lettiske Kulturministerium omkring Creative Industries skal udvikles og styrkes, specielt indenfor det audiovisuelle, de-

sign og musik. CI tankegangen bør, hvor det er muligt og relevant, indtænkes i alle aktiviteter.

Blandt Aktiviteterne kan nævnes:

- Artlab i Letland-Uddannelse af lettiske kunstnere efter dansk forbillede og med dansk ekspertise.
- Deltagelse i den lettiske "mapping" af De Kulturelle Industrier
- Spiludvikling.
- Udvikling af en lettisk filmkommission efter Dansk Forbillede
- Arbejde med Design
- CI søges styrket, igennem oprettelsen af regionale samarbejder, og på subregionalt (lokalt) niveau.

Film og Medier. Samarbejde og udveksling mellem dansk og lettisk film skal styrkes gennem visning af film, seminarer og mulig forøget samproduktion.

- Dansk film på lettisk. I løbet af året vil der overalt i Letland blive vist et antal danske film med lettiske undertekster.
- Dansk Filmuge. 10 danske film vil blive vist i Riga og i regionerne. En række Creative Industries seminarer forberedes i denne forbindelse.
- Lovforberedelse. Letland er ved at få ny filmlov. Instituttet assisterer i dette arbejde.
- Filmskole. Der er oprettet en filmskole i Baltikum(Tallinn). Instituttet er konsulent på dette projekt.
- Instituttet vil sam-producere Radio og TV fra Baltikum og Letland.

Musik. Samarbejdet skal styrkes og forøges især indenfor det rytmiske område, men også indenfor klassisk- og folkemusik. Blandt Aktiviteterne kan nævnes:

- "Due North"- et musikudvekslingsprojekt mellem unge danske og lettiske musikere, med koncerter både i Letland og i Danmark.
- Guldalder Koncerter

Derudover satses på kor-udveksling m.v.

Scenekunst. Teater og balletudveksling søges fremmet. Der satses på samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner og amatørensemble. Blandt aktiviteterne kan nævnes DKIs og Det Lettiske Nationalteaters udvekslingsprojekt sammen med en række danske teatre.

Studierejser. Der satses på en betydelig vækst på dette område, bl.a. med afholdelse af mindre konferencer, bestyrelsesmøder m.v.

Samfundskultur. Instituttet vil formidle viden om de danske uddannelsesmuligheder, arrangere en konference om danske erfaringer med den tyske minoritet m. v. Endvidere satses på et væsentligt internationalt samarbejde med begivenheder, der belyser danske resultater indenfor demokrati, velfærd m.v.

Litteratur. Der satses på en foredragsrække om dansk litteratur, samt forfatterbesøg

Udstillinger. billedkunst o.s.v. Der arbejdes med en række udstillinger med København Riga tema. I den forbindelse planlægges en konference om hvordan kulturelle aktiviteter mest effektivt kan brande en større by. Derudover designudstillinger m.v.

Due North-rockfestival

med Baby Woodrose

Årets satsning på rytmisk musik kulminerer i juni med en mindre rockfestival i Riga med danske, svenske, finske og lettiske band. I alt syv band spiller på, og hovednavnet er danske Baby Woodrose, der allerede har et navn i Letland. Festivalen afholdes på Rigas havn, og dele af den fortsætter til Liepaja og Valmiera. Festivalen bliver dækket på både LTV (lettisk DR) og den største kommercielle kanal, LNT. Formålet er at præsentere god dansk musik i Letland. Samtidig er det ideen at skabe netværk mellem danske, lettiske og nordiske musikere. Due North har allerede ført til nye koncerter for det først deltagende band, Lily Electric. Due North er arrangeret af Kulturinstituttet, Dansk Rock Samråd og Fontaine Palace med Støtte fra Nordisk Ministerråd. Mere info på <http://www.dki.lv/> eller <http://www.duenorth.lv/>

Danske film på lettisk filmmuseum

Med støtte fra Nordisk-Baltisk Film Fond giver Det Danske Kulturinstitut en samling af danske film til det lettiske filmmuseum, som genåbnede sidste år i nye lokaler. De mere end 100 titler vil blive stillet til rådighed for den lettiske offentlighed, men er især beregnet på film- og danskstuderende og forskere. Sammen med filmmuseet planlægges i efteråret en dogmemaraton, hvor alle dogmefilmene skal vises. Ligeledes planlægges med museet en filmkoncert med musik af Kuno Kjørbye og billeder af Dreyer-fotografen Henning Bendtsen. I den forbindelse planlægges visning af Dreyers 'Gertrud'.

Sadancis

Folkedansergruppen Sadancis fra Jekjapils i Letland har danset i tretten år. Siden 1998 har Inese Lazdane været Sadancis' danseleder.

For tiden er der i Sadancis 26 dansere, som ikke udelukkende danser for fornøjelsens skyld, men også fordi de føler det som en vigtig og nødvendig del af deres livsførelse.

I Sadancis' repertoire findes danse fra alle egne i Letland. De viser hver egns karakteristiske stil og temperament.

Hvert år laver Sadancis et nyt program og deltager i flere forskellige koncerter, festivaler og konkurrencer.

I alle de konkurrencer, som Sadancis siden år 2000 har deltaget i, har Sadancis opnået enten første- eller andenpladsen. - Det gælder også landsdansefestivalen, som en gang årligt afholdes i Riga.

Sidste år 2006 fik Sadancis førstepladsen i konkurrencen "Salaspils Kluss" i Kuldiga. 13 dansegrupper deltog. Ligeledes i 2006 fik Sadancis førstepladsen i Jekapils Regionens dansefestival.

Med sine dansefærdigheder har Sadancis ikke kun glædet tilskuere i Letland og nabolandene, men også på danseturneringer i England, Østrig og Danmark.

Sadancis er i stand til på en seriøs og samvittighedsfuld måde at vise lettisk folkedans, som en vigtig del af lettisk folklore, og gør, både i Letland og uden for landets grænser, en stor indsats for at bevare bevidstheden om den lettiske folkedans betydning og popularitet.

Jes Dahl

Hjælp Sadancis

Sadancis dansegruppe på 35 personer besøger Danmark og skal bo hos mig i 6 døgn. (19.8 til 26.8). Derfor vil jeg høre om der er nogen, som har mulighed for at hjælpe. Vi har fået besked om at transporten til Danmark med bus bliver 3 gange så dyr som sidst. Så derfor vil Sadancis gerne have så mange arrangementer som muligt, så hvis I kender nogen ældrecentre, der vil have besøg af 35 dansere, så er I velkomne til at ringe til 44 65 19 76. Desuden må I gerne hjælpe med at finde sponsorer og bidragydere og hvis I kan undvære nogen penge selv, så send til min giro 8 20 94 21 og skriv Sadancis.

Skulle nogen have lyst til at hjælpe mig her i Det baltiske Hus, med at gøre det klar til de 35 liggende gæster, er I meget velkomne til at bruge nogle timer eller dage. Jeg har brug for hjælp i haven med at plante blomster omkring 1000 års egen, og til at gøre rent, så hvis vi sammen kunne gøre en indsats. Betalt arbejdskraft hjælper ikke økonomien.

Ældre er jeg blevet, men stadig optimist. Velkommen til Det baltiske Hus.

*Jes Dahl
Redigeret af LN*

Å R S F E S T E N

i

D E T B A L T I S K E H U S

S Ø N D A G d. 19. A U G U S T

Festen hvor alle interesserede fra:
Estland, Letland, Litauen og Danmark mødes!

16:00 Mindesamling om 1000 års Egen!

Derefter Danseopvisning af 30 personer fra den
berømte og meget dygtige gruppe
SA DANCIS fra Letland.

Spisepause Medbragt mad.
(Øl, vand, vin m.m. kan købes!)

Entre: kr. 50,- eller hjælp efter nærmere aftale.

Aftenfest holdes samme sted
(eller ved regn i kulturhuset/forsamlingshus)

Alle oplysninger ved Jes Dahl. Tlf.: 44 65 19 76

Medlemsmøde i DANFØ

Der har været afholdt medlemsmøde i foreningen DANFØ i april.

DANFØ er et netværk af NGO foreninger. Hvor Foreningen Danmark – Letland er med. Målet er at fungere som et fælles forum for danske foreninger og institutioner, der er interesseret i også at fremme deres arbejde i Østersø-region.

På mødet blev der blandt andet diskuteret, hvordan NGO-Forum i Letland skal afholdes i år. Idet oplægget fra den lettiske organisation, som har påtaget sig at afholde NGO-Forum i Letland, har ønsket et forum med en meget snæver kreds af deltagere, seks fra hvert land med sagkundskab inden for de hidtidige prioriterede områder, samt det særlige fokusområde, som det lettiske formandskab i Østersørådet vil arbejde med, nemlig undervisningsområdet.

Fra dansk side arbejder man på at få udvidet deltagerkredsen.

I 2008 skal der i Danmark være det årlige NGO-Forum.

LN

Danmark - Letland i Riga

Anfører Jon Dahl Tomasson fejrer Dennis Rommedahls anden scoring mod Letland. Resultat i Em kvalifikationsrunden: 2:0 til Danmark.

KALENDER

AUG

Foreløbigt program for Sadancis besøg i Danmark:

18. Haslev ved DGI's landsstævne for folkedansere.
kl. 17.30 spisning
kl. 18.45 festaften
19. kl. 16-18 Årsfest ved Det baltiske Hus og 1000 års Egen og opvisning af Sadancis.
Spisning af medbragt mad uanset vejret. Der arbejdes også på en aftenfest i kulturhuset.
20. Eftermiddag på Tofteparken i Egedal Kommune
20. kl. 19.00 Folkedanseraften i festsalen på Østervangsskolen i Roskilde.
(lettiske, litauiske og danske danse.)
21. Danseaften i Albertslund. Sadancis og lokal dansetrup
22. Afslutning evt. med besøg i København med optræden på plænen i Tivoli, hvis det er muligt. (Endnu ikke aftalt)
19. kl. 10.30 Festgudstjeneste i Timoteus kirke

21. - 29. Højskolekursus på Rite Højskole.
Se nærmere beskrivelse af indhold i
sidste nummer af bladet.
Man kan stadig nå at komme med.
Ring til Niels Bendix 40312345

SEPT

15. lørdag Sprogfestival i Det grønlandske Hus,
Løvstræde 6, 1007 København K.
Se beskrivelse inde i bladet eller på
<http://www.esperanto.dk/sprogfestivalen/lingvofestivalo.html>

OKT

28. Kreicburgas Zikeri i Det Baltiske
Hus

NOV

15. Baltisk aften,
Østersøarrangement i Filipskirken.

18. kl. 12 Lettisk Nationaldag, arrangement
på Vestre Kirkegård, Østre Kapel,
København.

POST

B

PP

DANMARK

Afs:
Foreningen
Danmark - Letland
H.E.Andersen
Humlemarksvej 17
DK-2605 Brøndby